

ZÁVEREČNÁ PROGRAMOVÁ SPRÁVA

Grantový program Henkel Slovensko seniorom 2021

OBSAH:

- 1) Grantový program Henkel Slovensko seniorom 2021 – všeobecné podmienky
- 2) Informácie o predložených projektoch
- 3) Sumár podporených projektov a ich realizácia
- 4) Obsahové vyhodnotenie podporených projektov
- 5) Silné a slabé stránky grantového programu

Prílohy:

Príloha č. 1: Znenie grantovej výzvy Henkel Slovensko seniorom 2021

Príloha č. 2: Zoznam predložených projektov (excel tabuľka)

Príloha č. 3: Zoznam podporených projektov (excel tabuľka)

Príloha č. 4: Tabuľka obsahového vyhodnotenia a finančného vyúčtovania projektov (excel)

1) Grantový program Henkel Slovensko seniorom 2021 – všeobecné podmienky

V roku 2021 Nadácia Henkel v spolupráci s Centrom pre filantropiu vyhlásila tretí ročník grantového programu Henkel Slovensko seniorom.

Tento program vznikol v roku 2019 s cieľom prispieť k **zvyšovaniu kvality služieb pre seniorov** v zariadeniach sociálnych služieb, podporovať vytváranie podmienok na ich **zmysluplné trávenie voľného času, pomáhať znižovať riziko generačnej priepasti**.

Po úspešnom prvom ročníku, kedy sme podporili 20 zmysluplných projektov v celkovej výške 45 174 €, bolo pôvodnou stratégiou pokračovať v tomto zameraní programu.

Všetko však zmenila pandémia COVID-19, ktorá v roku 2020 zasiahla celý svet, Slovensko nevyvímajúc. Nadácia Henkel **promptne reagovala na aktuálnu situáciu**, spôsobenú pandémiou a zamerala sa na riešenie aktuálnych a akútnych problémov seniorov, vyplývajúcich z pandémie a zmiernenie dopadov šírenia ochorenia COVID-19.

Cieľovou skupinou boli seniori nad 65 rokov, ktorí sú pri tomto ochorení najzraniteľnejšou skupinou. V centre našej pozornosti boli seniori v sociálnych zariadeniach, ako aj seniori žijúci vo svojich domácnostiach.

Tretí ročník programu, vyhlásený v roku 2021, stále reagoval na pandemickú situáciu, zameral sa však skôr na **dopady pandémie a dlhodobej sociálnej izolácie na psychické zdravie seniorov**. Podstatu projektov už netvoril len nákup hygienických a zdravotných pomôcok tak, ako to dominovalo v 2. ročníku programu, ale **voľnočasové, terapeutické aktivity seniorov, učenie nových zručností, socializácia, umožnenie stretávania s rodinou** a podobne.

Za tri ročníky programu sme podporili vyše 200 projektov v sume viac ako 137 tisíc eur.

Rok podpory	Prerozdelená suma	Počet podporených organizácií
2019	€45 174,00	20
2020	€45 000,00	113
2021	€47 000,00	69
SUMAR	€137 174,00	202

A. CIEĽ A PODPOROVANÉ AKTIVITY

Cieľ grantového programu:

- Cieľom programu bolo **riešenie aktuálnych a akútnych problémov seniorov, dopadov pandémie ochorenia COVID-19**.

Cieľová skupina:

- Cieľovou skupinou boli seniori žijúci v sociálnych zariadeniach, ako aj seniori žijúci vo svojich domácnostiach.

Zamerali sme sa najmä na tieto oblasti:

1. **Sociálna pomoc** – u starších ľudí sa v dôsledku pandémie zvýšili pocity sociálnej izolácie, mali zakázané návštevy, kontakt s rodinou či priateľmi sa obmedzil na diaľku, majú obmedzený, alebo žiadny pohyb vonku. Podporíme projekty, ktoré pomôžu seniorom túto situáciu riešiť. Môže ísť o projekty zamerané na odborné poradenstvo, linky pomoci, online komunikáciu, ale napríklad aj obnovu sociálnych kontaktov po skončení pandémie.
2. **Praktická pomoc v každodennom živote** – pre osamelých seniorov môžu v súčasnosti predstavovať problém aj bežné, každodenné činnosti, ako je nákup v obchode, vyvenčenie psa, vyplnenie voľného času, ktorý musia tráviť doma. Podporíme projekty, ktoré pomôžu riešiť túto situáciu.
3. **Zmysluplné trávenie voľného času a nové zručnosti** - radi podporíme projekty pre aktívnych seniorov, ktorí sa chcú stále zapájať do spoločenského života (kultúrne, vzdelávacie, pohybové aktivity pre seniorov) a získavať, učiť sa novým zručnostiam.
4. **Zdravotná, materiálna pomoc** – zakúpenie potrebných zdravotných či hygienických pomôcok, prípadne materiálu na výrobu zdravotných pomôcok. Cieľom je zabezpečenie zvýšenej ochrany seniorov v súvislosti so šírením vírusu a ochorenia COVID-19.
5. **Iné aktuálne a akútne problémy**, ktoré riešia seniori vo Vašom okolí – povedzte nám o nich a navrhnete praktické riešenie.

B. OPRÁVNENÍ ŽIADATELIA

Do programu sa mohli zapojiť:

- mimovládne organizácie zaregistrované ako neziskové organizácie poskytujúce verejnoprospešné služby, občianske združenia, nadácie a neinvestičné fondy
- organizácie verejného sektora poskytujúce sociálne služby a zariadenia poskytujúce sociálne služby (napr. domovy sociálnych služieb)
- iné subjekty, poskytovatelia sociálnej pomoci

C. FINANČNÉ KRITÉRIÁ PROGRAMU

- Maximálna výška podpory na jeden projekt bola **1 000 €**
- Celkový rozpočet programu: **47 000 €**
- Výška schváleného grantu mohla byť znížená, v závislosti od relevantnosti rozpočtových položiek
- Finančná spoluúčasť zo strany žiadateľa nebola povinná

D. PRIJÍMANIE ŽIADOSTÍ

Projekty bolo potrebné predložiť elektronicky do 20.4.2021 prostredníctvom elektronického formulára na stránke <https://nadaciacpf.egrant.sk/>.

Centrum pre filantropiu poskytovalo počas obdobia od vyhlásenia po uzávierku grantového programu telefonické a emailové konzultácie pre žiadateľov o grant.

E. ČASOVÝ HARMONOGRAM PROGRAMU

Vyhlásenie programu, oslovenie organizácií s možnosťou zapojiť sa: 29.3.2021

Uzávierka predkladania projektov: 20.4.2021

Vyhlásenie výsledkov, podpis zmlúv: 3.5.2021

Realizácia projektov: máj – september 2021

Záverečná správa a vyúčtovanie grantov: 31.10.2021

Kontrola vyúčtovaní a záverečných správ: 31.10. – 30.11.2021

Ukončenie administrácie grantového programu: 31.12.2021

2) Predložené projekty a ich kontrola

K dátumu uzávierky 20.4.2021 bolo predložených 105 projektov, ktoré požadovali celkovú sumu 104 252,43 €.

Prehľady:

a) Prehľad predložených projektov podľa právnej formy predkladateľa

Právna forma predkladateľa	Spolu požadovaná suma	Počet projektov
nezisková organizácia	€42 039,76	40
občianske združenie	€26 352,14	27
rozpočtová organizácia	€16 055,75	17
zariadenie cirkvi	€11 200,00	12
obec/mesto	€4 619,28	5
príspevková organizácia	€3 985,50	4
Grand Total	€104 252,43	105

b) Prehľad podpory organizácií podľa krajov, v ktorých majú sídlo

Do programu sa mohli zapojiť organizácie z celého Slovenska. Najviac organizácií bolo z Trenčianskeho, Bratislavského a Košického kraja.

Kraj	Spolu požadovaná suma	Počet projektov
Trenčiansky	€15 948,00	17
Bratislavský	€15 124,63	16
Košický	€21 837,47	16
Trnavský	€13 103,19	14
Prešovský	€11 321,22	13
Žilinský	€11 347,30	12
Nitriansky	€8 416,84	9
Banskobystrický	€7 153,78	8
Grand Total	€104 252,43	105

Spôsob kontroly predložených žiadostí:

Centrum pre filantropiu zrealizovalo kontrolu plnenia formálnych kritérií všetkých predložených projektov. Konkrétne išlo o kontrolu:

- oprávnenosti žiadateľa podľa typu organizácie
- cieľovej skupiny projektov – seniorov

- oprávnenosti položiek v rozpočtoch
- časového harmonogramu predložených projektov
- súladu zamerania projektu s cieľom grantovej výzvy
- povinných príloh projektu

Počet predložených projektov	Počet zamietnutých projektov	Počet schválených projektov	Prerozdelená suma	Percento úspešnosti
105	36	69	47 000 €	66%

3) Hodnotenie projektov, podporené projekty a ich realizácia

Predložené projekty boli hodnotené v 4 hodnotiacich skupinách, pričom každá hodnotiacia skupina posudzovala približne 26 projektov.

Na základe rozhodnutia hodnotiacej komisie, zloženej z odborníkov zo sociálnej oblasti, zo zástupcov Nadácie Henkel Slovensko, spoločnosti Henkel Slovensko a Centra pre filantropiu, bolo **podporených 69 projektov v celkovej výške 47 000 €**.

Tabuľka: Zloženie hodnotiacej komisie

Projekty 1-26	Zuzana Thullnerová	Martin Chamko
Projekty 27-52	Beata Sklenárová	Radoslav Remák
Projekty 53-78	Michaela Šopová	Dominika Chovanová
Projekty 79-105	Beata Majerníková	Zuzana Kaňuchová

Najviac projektov bolo podporených v Prešovskom a Trnavskom kraji:

KRAJ	Počet podporených projektov	Sumár schválená suma
Prešovský	11	€6 020
Trnavský	11	€6 740
Žilinský	9	€6 260
Košický	9	€6 900
Bratislavský	9	€6 330
Trenčiansky	9	€6 650
Nitriansky	7	€5 350
Banskobystrický	3	€1 750
celé Slovensko	1	€1 000
Grand Total	69	€47 000

4) Obsahové zameranie projektov

Podporené projekty boli zamerané na riešenie jednej alebo viacerých oblastí, ktoré sme v programe vytypovali ako tie najakútnejšie:

Zameranie projektu	Počet podporených projektov	Sumár schválená suma
zmyslupné trávenie voľného času	22	14 650 €
úprava exteriéru zariadenia na spoločné stretávanie a aktivity	11	6 990 €
nákup zdravotných pomôcok	11	7 600 €
záhradná terapia	9	5 600 €
terapeutické aktivity	9	6 150 €
odborné poradenstvo, komunikácia, zvyšovanie informovanosti	7	6 010 €
Grand Total	69	47 000 €

Rozdelenie projektov podľa oblastí – obsahového zamerania

1. Zmyslupné trávenie voľného času

keramické dielne
komunitné podujatie spojené so športovými aktivitami, vedomostnými súťažami, cvičením a hudobným programom
ľudové tance a spev
nordic walking
pečenie, varenie
práca na tkáčskych krosnách
práca s hlinou
pletenie
práca so zvieratami na farme, canisterapia a workshopy tkania
spoločenské hry a premietanie filmov
tréningy pamäte
televízor a plátno na sledovanie omší, filmov a spomienok
tvorivé dielne
výtvarné aktivity

hry na záhrade, sadenie
venčenie psíkov z útulku osamelými seniormi
vydávanie časopisu
výroba oplátok
výroba pomôcok pre iných seniorov
nadrozmerné Človeče nehnevaj sa v exteriéri, hmatové lopty, práca s kreatívnym materiálom

2. Úprava exteriéru zariadenia na spoločné stretávanie a aktivity

lavičky do záhrady pre spoločné stretnutia
nákup lavíc a exteriérových spoločenských hier
náučno-vzdelávací chodník v lese
veľkoplošné slnečníky – posedenie v tieni
osadenie zábradlia pre sprístupnenie záhrady seniorom
zakúpenie tieniacej plachty a vyvýšených záhonov na exteriérové aktivity
parkové lavičky pre exteriérové aktivity
veľkokapacitný stan pre aktivity vonku

3. Nákup zdravotných pomôcok

dýchacie rehabilitačné pomôcky
germicídne žiariče
hygienické pomôcky
kyslíkové fľaše a oxymetre
kyslíkové koncentrátory
rúška, rukavice
parné čističe
zdravotné pomôcky pre seniorov bez domova
zapožičiavanie zdravotných pomôcok seniorom na doma
sluchové pomôcky pre seniorov s problémovým sluchom

4. Záhradná terapia

ekozáhradka s bylinkami a ovocím
mobilné záhony na kolesách
revitalizácia záhrady, osadenie záhradného nábytku
terapeutická záhrada, terapeutický chodník
vyvýšené záhony na pestovanie zeleniny a bylín

5. Terapeutické aktivity

arteterapia
dramatoterapia
muzikoterapia

ergoterapia, pracovná terapia
program bilaterálnej integrácie
reminiscenčná terapia
snoezelen terapia

6. Odborné poradenstvo, komunikácia, zvyšovanie informovanosti

nákup elektroniky na online komunikáciu s blízkymi
nákup zdravotných balíčkov pre seniorov z marginalizovaných skupín a šírenie
osvety pomocou internetu - pomoc pri registrácii na očkovanie
senior linka pomoci – linka dôvery pre seniorov
sprevádzanie seniorov pri nákupoch, očkovaní, návštevách
zlepšenie informovanosti seniorov prostredníctvom webstránky a časopisu

Najviac projektov (22) sa zameriavalo na **Zmysluplné trávenie voľného času seniorov**, žijúcich v zariadeniach, ako aj aktívnych seniorov, združených v rôznych kluboch, či mestských častiach.

Podporili sme napríklad tvorivé aktivity (výtvarné činnosti, práca s hlinou, práca na tkáčskych krosnách, platenie košíkov, šitie plátených vrecúšok), pohybové/športové aktivity (ľudové tance, nordic walking), spoločné varenie a pečenie, ale aj vydávanie časopisu, venčenie psíkov, prácu so zvieratami na farme, hranie spoločenských hier a podobne.

Druhou najčastejšou oblasťou, na ktorú sa organizácie zameriavali – bola **úprava exteriéru zariadení** pre seniorov tak, aby mohol čo najefektívnejšie slúžiť tráveniu času vonku a tiež stretávanie sa s rodinnými príslušníkmi či širšou komunitou. Z dôvodu pandémie COVID 19 boli zariadenia a ich klienti dlhé mesiace v sociálnej izolácii, bez možnosti návštev, preto pri uvoľnení opatrení umožnili seniorom stretávať sa so svojou rodinou aspoň v exteriéri (záhrade či parku). Mnohé zariadenia potrebovali pre tieto potreby dovybaviť svoj exteriér napríklad lavičkami na sedenie, zakúpiť slnečníky či tieniace plachty, aby bolo možné uskutočniť

posedenia aj v lete za horúceho slnka. Podporili sme tiež osadenie zábradlia, ktoré zaistilo bezpečnejší presun seniorov do záhrady.

Tretou kategóriou projektov boli tie, ktoré sa zameriavali na **zabezpečenie zdravotných a hygienických pomôcok**. Hoci táto potreba nebola až taká akútna a markantná, ako v 2. ročníku programu, kedy pandémia vypukla, zariadenia stále pociťovali potrebu zaistiť si zdravotné pomôcky, ktoré seniorov ochránia pred vírusom, či zaistia skoré odhalenie ochorenia. Z programu boli zakúpené germicídne žiariče, parné čističe, ako aj dýchacie rehabilitačné pomôcky, kyslíkové fľaše a oxymetre, kyslíkové koncentrátory, ochranné rúška a rukavice. Boli zabezpečené aj zdravotné pomôcky pre seniorov bez domova. Jeden projekt sa zameral na seniorov žijúcich vo vlastnej domácnosti – z grantu boli zakúpené zdravotné pomôcky, ktoré zapožičiavali seniorom napríklad po prepustení z nemocnice. V jednom projekte nešlo o pomôcky týkajúce sa covidu-19, ale sluchové pomôcky pre seniorov s problémovým sluchom, ktoré zvýšili kvalitu ich života.

Z predložených projektov bolo cítiť túžbu „vyjsť von“, opustiť múry zariadení, ktoré boli počas dlhej izolácie jediným miestom, kde trávili seniori, ale aj zamestnanci zariadení svoj čas. Preto sa veľa projektov zameriavalo na aktivity v exteriéri a veľkú skupinu tvorili **záhradné aktivity**. Dôvod bol jednoduchý – ide o jednoduchú aktivitu, ktorá sa vykonáva vonku, veľa seniorov má k nej pozitívny vzťah vzhľadom k tomu, že ju vykonávali v minulosti. Vyvýšené a mobilné záhony umožňujú pracovať aj menej mobilným seniorom, ktorí sa napríklad nevládzu zohýbať, alebo sú pripútaní na invalidný vozík. Seniori pestovali bylinky, zeleninu i kvety. V jednom projekte vznikol aj terapeutický záhradný chodník.

Dopady pandémie sú citelné nie len na fyzické, ale najmä psychické zdravie ľudí, seniorov nevynímajúc. Preto sa skupina projektov zameriavala na **terapie**, ktoré mali za cieľ zmierniť tieto dopady a dostať seniorov do čo najväčšej psychickej pohody. Venovali sa arteterapii, muzikoterapii, dramaterapii i pracovnej terapii. Podporili sme aj snoezelen terapiu a reminiscenčnú (spomienkovú) terapiu či program bilaterálnej integrácie.

Poslednou, nemenej dôležitou oblasťou, ktorú sme v rámci programu podporili, bola **online komunikácia seniorov, ale aj zvyšovanie informovanosti či online poradenstvo**. Pre seniorov, ktorí sa nemôžu stretávať so svojimi blízkymi naživo, je dôležité spojenie aspoň prostredníctvom technológií, preto sme aj v tomto ročníku podporili nákup tabletov či notebookov, ktoré im tento kontakt pomáhajú udržiavať.

Veľmi dôležitý je projekt Senior linky pomoci, na ktorú sa obracajú seniory z celého Slovenska a riešia svoje problémy osamelosti, ale aj vážnejšie problémy týrania či zanedbávania. Počet volajúcich každoročne stúpa, preto má podpora tohto projektu určité opodstatnenie.

V tejto kategórii projektov sme podporili aj informačnú kampaň ohľadom očkovania pre seniorov, ako aj všeobecné zvyšovanie informovanosti starších ľudí prostredníctvom webového portálu a časopisu, orientovaného na seniorov.

5) Silné a slabé stránky programu

Silné stránky programu:

- Programom sme reagovali na aktuálnu situáciu spojenú už 2. rok s pandemiou ochorenia COVID-19 a zamerali sme sa na tú najohrozenejšiu skupinu – seniorov, na dopady pandémie nie len na ich fyzické, ale i duševné/psychické zdravie

- Podporené aktivity mali v aktuálnej situácii veľký zmysel a boli hodnotené ako účinné, ciele projektov sa podarilo splniť
- Pomohli sme riešiť najpálčivejšie problémy seniorov spojené s dopadmi pandémie – odstraňovanie sociálnej izolácie, podpora stretávania s rodinou, zmysluplné trávenie voľného času, čas strávený v exteriéri, terapeutické aktivity, nákup stále potrebných zdravotných a ochranných pomôcok
- Podporili sme veľa organizácií a zariadení pre seniorov po celom Slovensku, projekty a ich aktivity mali priamy dopad na niekoľko stoviek seniorov
- Nadácia Henkel Slovensko si vďaka tomuto programu vytvorila dobré meno v neziskových organizáciách i sociálnych zariadeniach
- Napriek množstvu podporených organizácií bola komunikácia s nimi bezproblémová, vyúčtovania projektov boli kompletne a správne
- Všetky projekty sa podarilo zrealizovať a vyčerpať poskytnuté financie podľa plánu

Slabé stránky programu:

- Vzhľadom na epidemiologickú situáciu sa mnohé aktivity projektov museli prispôbovať opatreniam a boli „oklieštené“, napríklad do projektov nemohli byť vo väčšine zariadení zapojení dobrovoľníci (boli zakázané externé návštevy)
- Niektoré zariadenia uvádzali ako slabú stránku dlhé čakacie doby na dodanie materiálu či zvyšovanie cien, čo sme ako vyhlasovateľ programu nevedeli ovplyvniť
- Administratívna náročnosť programu (manažovanie 105 predložených projektov, zabezpečenie procesu ich hodnotenia – 4 hodnotiace skupiny, ktoré museli projekty posúdiť v krátkom čase a nemohli sa osobne stretnúť pri diskusii, hodnotenie prebiehalo online). Ďalej administrácia 69 podporených projektov, príprava zmlúv, následne vyúčtovaní.